

MINNESANTECKNINGAR STRATEGISKT KUNDRÅD**TIDPUNKT** Fredag 2023-01-20 Tid **08:30-11:30** Plats Hjälpmedelscentrum, Viggen**NÄRVARANDE** Katarina Söderlund Hallstahammar, Therese Hellqvist Sala, Fredrik Leek Köping, Virpi Sieppi Surahammar, Åsa Wikström Arboga, Kristina Holmberg Rehabenheten Västmanlands sjukhus, Helena Lagerlöf Enheten för vårdval, Anna Parnfelt Västerås stad, Linnéa Möller Fagersta (förhinder), Anna Brors Ulvemark Primärvårdens arbetsterapeuter, Annica Winroth Habiliteringscentrum (förhinder), Johan Eriksson Hjälpmedelscentrum, Joakim Davis HMC, Helena Dahlberg HMC, Magnus Loman HMC, Liselotte Eriksson HMC**1 NY DELTAGRE**

Vi hälsar Anna Parnfelt MAR Västerås stad välkommen. Hon ersätter Susanne Thorsell. Kort presentation av alla deltagare. Maria Granström tf enhetschef för HSL Fagersta kommer att vara ersätta Linnéa Möller vid frånvaro. Maria kunde dock inte delta idag.

2 HJÄLPMEDELSHANDBOKEN. FÖRSKRIVNING AV SAMTALSAPPARATER ISO-KOD 22 21 09

Hjälpmedelskonsulenter Louise Malmros Petitfrère och Ulrika Eriksson föredrar ett förslag om förändring av förskrivare för samtalsapparater. PowerPoint bifogas minnesanteckningar.

Bakgrund: Förskrivare är idag logoped och arbetsterapeut, samt specialpedagog på Habiliteringscentrum för enklare samtalsapparater.

Kriterier:

- En samtalsapparat kan förskrivas till en patient med funktionsnedsättning för att möjliggöra kommunikation med personer i sin omgivning. Samtalsapparaten kan ersätta eller komplettera talad kommunikation.
- Enkla samtalsapparater kan förskrivas till patient med kognitiva funktionsnedsättningar.

Nuläge: Hjälpmedelskonsulenterna för kommunikation har under en längre tid observerat att förskrivningen av samtalsapparater ökar till personer med afasi efter stroke som bor antingen i särskilt boende eller i eget boende. Det rör sig både om personer som nyligen har fått sin stroke och personer som fick stroke för många år sedan. Dessa personer har också ofta inslag av kognitiva svårigheter. De personer som hjälpmedelskonsulenterna för kommunikation har kommit i kontakt med har inte längre någon kontakt med logoped på sjukhuset och det finns inga logopeder i primärvården eller hemsjukvården. I stället är dessa patienter hänvisade till arbetsterapeut, ofta i hemsjukvården.

Kompetensen gällande språk och kommunikation på denna nivå saknas hos arbetsterapeuter, vilket också bekräftas av arbetsterapeuterna själva vid kontakt

med hjälpmedelskonsulent. Resultatet blir att det förskrivs avancerade samtalsapparater utan tillräcklig kompetens för behovsbedömning och möjlighet till anpassning och inträning.

Förslag till beslut för en tydligare uppdelning av samtalsapparaterna och vem som får förskriva i Hjälpmedelshandboken:

Samtalsapparater indelas i tre olika delar:

1. Enkel samtalsapparat
2. Samtalsapparat med tangentbord
3. Avancerad samtalsapparat

Hjälpmedel inom 1 och 2 kan förskrivas av logoped och arbetsterapeut. Vissa utvalda hjälpmedel inom 1 kan specialpedagog på Habiliteringscentrum förskriva.

Hjälpmedel inom 3 kan förskrivas av logoped. Arbetsterapeut kan förskriva inom 3 vid textbaserad kommunikation. All förskrivning inom 3 ska ske i samråd med Hjälpmedelskonsulent.

Texten *"All förskrivning av samtalshjälpmedel bör föregås av tal- och språkbedömning samt diagnostisering av logoped"* som nu finns under viktig information flyttas upp till kriterier.

Synpunkter och dialog

Annica Winroth Habiliteringscentrum har lämnat följande synpunkt skriftligt:

Utifrån de svar jag fått verkar de flesta tycka att det låter logiskt och rimligt med de föreslagna förändringarna. Men det borde också förtydligas (om inte i hjälpmedelshandboken så någon annan stans) var kompetensen för tal- och språkbedömning av logoped, finns. Finns väl inga logopeder inom hemsjukvården eller primärvården? Är det Rehabiliteringarna på sjukhusen och/eller logopedmottagningen som avses stå för den kompetensen? Tror det är viktigt att säkerställa detta innan man tar beslut om ändringen".

Synpunkter från Habiliteringens logopeder skickades ut innan Strategiskt kundråd.

Vid behov av samtalsapparater ska man alltid börja med det enklaste utifrån patientens behov. Samtalsapparater inom 1 och 2 bör provas först och dessa kan arbetsterapeuter förskriva. Arbetsterapeuter som bedömer att en patient behöver en avancerad samtalsapparat inom 3 som förskrivs av logoped bör kunna remittera patienten till specialistvården. Idag finns ingen att remittera till. Skapar etisk stress. Kristina H betonar bristen på logopeder och detta behöver åter igen kommuniceras uppåt i regionen. Logopeder behövs både inom primärvården och kommunal vård.

Strategiskt kundråd föreslår följande formulering *"Förskrivning av samtalshjälpmedel inom 3 bör föregås av tal- och språkbedömning samt diagnostisering av logoped"*

Strategiskt kundråd anser förslaget är bra med justering av text eftersom det handlar om patientsäkerhet och arbetsterapeuterna har förskrivningsrätt på de flesta samtalsapparaterna.

Förslag till beslut

Strategiskt kundråd rekommenderar Tjänstemannaberedning och Hjälpmedelsnämnd att fatta beslut enligt förslag med justering av texten.

3 ÅRSREDOVISNING 2022

Magnus Loman informerar om årsredovisning 2022. Är fortfarande ett arbetsdokument som ska skickas in till regionen 2023-01-23.

Sammanfattning:

- De globala transportproblemen och råvarubrister har fortsatt medfört ojämna inflöden av beställda varor – ett problem som påverkat oss. Tillsammans med bemanningsutmaningarna har det påverkat leveranssäkerheten och tillgängligheten.
- De digitala arbetssätten samt de digitala möjligheterna för patienterna har fortsatt ökat, vilket är en följd av ett flerårigt större digitaliseringsprogram för att förbättra arbetssätten med digital teknik.
- Pandemin minskade möjligheten till studiebesök och förebyggande aktiviteter under flera år, men under 2022 så kunde vi återigen starta med att ta emot elever igen. Vi ser det som väldigt viktigt att kunna erbjuda studiebesök och praktikplatser för att påvisa vårt viktiga arbete för framtidens medarbetare.
- Patientsäkerheten fortsätter att förbättras och patientsäkerhetskulturen är hög.
- Medarbetarenkäten visade återigen ett förbättrade resultat och sjukfrånvaron är låg.
- Det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del i den dagliga verksamheten och omfattar både fysiska, psykologiska och sociala arbetsförhållanden av betydelse för arbetsmiljön.
- Kostnaderna har minskat till följd av lageroptimering, av ett ökat antal upphandlade produkter, samt av en ökad återanvändningsgrad i vårt cirkulära flöde.

Förslag till beslut:

Informationen noteras

4 VERKSAMHETSPLAN 2023

Magnus Loman presenterar förslag till verksamhetsplan för Hjälpmedelscentrum 2023. Kommer att skickas ut när den är beslutad.

Kort sammandrag:

Inom område patient/innevånare

- Fortsätta ta fram förskrivningsstatistik.
- Fortsätta belysa förskrivningsmönster.
- Ta fram enkla instruktionsfilmer.
- Handlingsplan utifrån resultat av nationell patientenkät 2022.
- Informationsinsatser med fokus på kognitiva hjälpmedel.
- Hälsofrämjande och förebyggande insatser ska ske till invånare.

Inom område verksamhet/process

- Ökning i antalet ärenden via 1177.se
- Andel patienter som erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar → 80%
- Andel patienter som fått reparation/service slutförd inom 5 arbetsdagar → 88%
- Andel besvarade telefonsamtal hos kundtjänst → 96%
- Andel leveranser på planerad leveransdag → 95%

Inom område ekonomi

- Budgetuppföljning med fokus på ekonomi i balans.
- Fortsatt samordning med upphandling i 7-klövern.
- Lageroptimering, analys, samverkan inom HMC och rätt prioriteringar för att nå ekonomiska mål samt tillgänglighetsmål.

Förslag till beslut:

Strategiskt kundråd rekommenderar Tjänstemannaberedning och Hjälpmedelsnämnd att fatta beslut enligt förslag på verksamhetsplan 2023.

5 HJÄLPMEDELSHANDBOKEN. FÖRTYDLIGANDE AV RIKTLINJE FÖR FÖRSKRIVNING AV INKONTINENSHJÄLPMEDEL FÖR BARN

Helena Dahlberg informerar om redaktionellt förtydligande av befintlig riktlinje i Hjälpmedelshandboken, se bilaga och gul text med tillägg om basal utredning enligt nationella riktlinjer rikshandboken för barnhälsovården.

Länk nuvarande text i handbok:

[Absorption - Region Västmanland \(regionvastmanland.se\)](https://regionvastmanland.se/Absorption)

Förslag till beslut

1. Informationen noteras.

6 **UTVÄRDERING AV INSPIRATIONS DAGEN FÖR BISTÅNDSHANDLÄGGARE OCH REHAB**

Inspirationsdagen hölls 2022-11-23. Antal deltagare var 85 personer. Tyvärr var det nästan 30 personer som inte kom trots anmälan. Dagen upplevdes som intressant och informativ. Många deltagare uttryckte att dagen gav inspiration till fortsatt arbete med samverkan mellan biståndshandläggare och rehab. Några angav att det redan är på gång med samverkan och att de fick bekräftelse på att de är på rätt väg. Arbetsgruppen som varit med i planeringen kommer att fortsätta som en nätverksgrupp för samverkan mellan biståndshandläggare och rehab i kommunerna. Hjälpmedelscentrums uppdrag är med detta avslutat.

Föreläsningarna i form av filmer och föreläsares PowerPoint finns snart på Hjälpmedelscentrums vårdgivarwebb. Anledning till att det tagit tid att publicera filmerna beror på lång handläggning hos Mediabolaget och att det numera är krav att filmer ska vara textade för att få läggas ut på vårdgivarwebben.

Reflexion från Strategiskt kundråd:

Sala påtalar vikten av ett ökat engagemang från politiker och chefer kring samverkan mellan rehab och biståndshandläggare.

Arboga har efter inspirationsdagen börjat projektera för ett hemtagningsteam där både biståndshandläggare och rehab ingår.

Hallstahammar och Köping är också på gång med utökad samverkan mellan rehab och biståndshandläggare.

[Inspirationsdag för biståndshandläggare och rehabpersonal - Region Västmanland \(regionvastmanland.se\)](https://regionvastmanland.se)

Förslag till beslut:

Informationen noteras

7 **UPPDRAG UTBILDNING HJÄLPMEDEL. BEHOVSINVENTERING AV UTBILDNINGSBEHOV KOMMUNERNA OCH REGIONEN KRING HJÄLPMEDEL**

Liselotte Eriksson informerar om att enkäter kommer att skickas ut i mitten av februari till Strategiskt kundråd, Tjänstemannaberedning och till skolchefer och elevhälsan. En till regionen och en till kommunerna. Omvärldsbevakning har påbörjats.

Helena D lyfter frågan kring gemensam baskompetens för personal som ska uppdrag som rehabassistenter. I Sala ansvarar rehabenheten för utbildning av dem.

Man är också börjat se över vad legitimerad personal måste göra och vad inte legitimerad personal med utbildning kan göra.

Förslag till beslut:

Informationen noteras

8 INFORMATION FRÅN HUVUDMÄNNEN

Arboga: Mycket arbete kring Nära Vård. Har påbörjat införande av Cosmic

Hallstahammar: Har haft dåligt med fysioterapeuter. Använder sina rehabassistenter mycket för att täcka upp där det är möjligt.

Köping: Har rekryterat en ny chef för Rehab, Daniel Svensson som börjar i februari. Har haft tungt personalmässigt pga Covid.

Fagersta: Inte närvarande

Sala: Har gjort en större organisationsförändring. Vård och -omsorgsnämnden är delad i två nämnder IFO och Äldreomsorg. Åläggningen blir biståndsbedömt mellanboende och de som nu bor där flyttar in på Attendos vårdboende som har stått tomt. Hjälpmedelsförrådet kommer troligen att bli i ett litet hus utanför. Samverkan med regionens rehab fungerar bra nu när vi sitter på nya sjukhuset.

Surahammar: HSL kommer att ansluta till Cosmic under våren. En del omorganisationer kommer att ske bland platserna på kommunens boenden. Stort behov av demensplatser och mindre behov av serviceplatser.

Västerås: Rehab på äldresidan kommer att starta med digital signering på utförda träningar etc. Mycket arbete med omställningen till Nära vård. Handlingsplan för säker vård utifrån Socialstyrelsens Nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet. SKR har tagit fram ett analysverktyg.

[Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet - Patientsäkerhet \(socialstyrelsen.se\)](#)

[Analysverktyg patientsäkerhet | SKR](#)

Habiliteringscentrum: Inte närvarande

Primärvårdens arbetsterapeuter: Nya avtal är skrivna med flera privata vårdcentraler. Ev ta över körkortsbedömningar. Svårt att rekrytera arbetsterapeut för barn 0-6 år. Mottagningen för tidiga insatser för barn har numera ett litet hjälpmedelslager vilket är jättebra och effektiviserar insatserna.

Enheten för Vårdval: Fagerstas Vårdcentral har bytt ägare. Revidering av primärvårdsprogrammet. Seniorhälsovårdprogram kommer att införas nu i början som projekt.

Västmanlands sjukhus: Många olika infektioner under jul och nyår har skapat stora överbeläggningar och påverkar arbetsmiljön jättemycket för personalen med indragna semestrar mm. Ett riktigt tufft läge. Ser fram emot omställningen till nära vård med att fler patienter ska kunna vårdas hemma och med det frigöra platser inom slutenvården. Svårt att rekrytera personal som det är nu. I princip inga sökande till tjänster.

Hjälpmedelscentrum: Nu arbetar vi med att få in det som står i handlingsplanen till praktiskt i verksamheten. Vi arbetar för att öka antalet digitala utbildningar.

Diabetesprojekt går in i en mer intensiv fas nu.

Utmaningarna på tekniska sidan är förebyggande underhåll på lyftar och sängar där HMC ligger efter. Ser över effektivare arbetssätt. I övrigt ser det bra ut.

Inköp fortsätter att stötta upp vad gäller lageroptimering i samarbete med lagret. Hämta och lämna platser i länet, flöden etc har blivit jättemycket bättre och det underlättar för vår transport.

Det börjar komma in önskemål om utökade säkerhetslager. Hör av er till Johan Eriksson och ni vill ha dialog.

Efter vecka 8 hoppas vi att vårt nya tvätt kabinett är på plats.

Det finns en önskan att infusionspumpar ska tas över av Hjälpmedelscentrum.

Utredning pågår.

Även HMC ser över optimering av organisation utifrån behoven i Nära Vård.

Ny Hjälpmedelsnämnd. Ordförande Richard Fallqvist, Liberalerna. Richard är inbjuden till nästa Strategiska kundråd.

Förslag till beslut:

Informationen noteras

9 NÄSTA MÖTE

21 april 2023 Tid: 08:30 -11:30 Plats: Hjälpmedelscentrum, Gripen 1 OBS! ANNAN LOKAL

Vid förhinder anmäls detta till Hjälpmedelsstrateg Liselotte Eriksson

liselotte.eriksson@regionvastmanland.se